

บรรณานุกรม

หนังสือ

การฝึกหัดครู, กรม. ประวัติกรมและวิทยาลัยครู. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2517.

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

ทองเคื่อน พันธุมนาวัน และเพ็ญแข ประจันปัจจนิก. จริยธรรมของเยาวชนไทย.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

เรื่องอุไร กุศลาลัย. ความรู้เรื่องอินทียทางวัฒนธรรมหรือภาควิทยา. พระนคร:
กรมวิชาการ, 2520.

วิจิตร ศรีสอาน. หลักการอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2518.

อนุนามราชชน, พระยา. ชาติ-ศาสนา-วัฒนธรรม. พระนคร: บรรณาการ, 2516.

บทความ

สุเชาวน์ พลอยชุม. "ความคิดเห็นทางจริยศาสตร์ในพุทธศาสนา." วารสาร
สังคมศาสตร์ 10, 7 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2523): 42-63.

สุน อมรวิวัฒน์. "การปลูกฝังจริยธรรมในทศวรรษหน้า." วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร
4, 1 (มกราคม-มิถุนายน 2523): 19-24.

อ่ำไพ สุจริตกุล. "คุณธรรมนิยมในทศวรรษหน้า." วารสารครุศาสตร์
2 (มีนาคม-เมษายน 2522): 10-22.

เอกสารอื่น ๆ

- พรณี ชูทัย. "จริยธรรมทางการศึกษา." เอกสารประกอบการสอนวิชา กศ.ส.ค.511.
ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ปีการศึกษา
2521.
- มหาวิทยาลัยของรัฐ, ทบวง. "หลักเกณฑ์มาตรฐานว่าด้วยหลักสูตรการศึกษาระดับ
ปริญญาตรี พ.ศ. 2517." กรุงเทพมหานคร: ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ,
2517.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. "นิสิตนักศึกษา." เอกสารประกอบการเรียน
วิชานิสิตนักศึกษา. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
ปีการศึกษา 2523.
- ศรีวรรณ เขียวลี. "พัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในภาคกลาง."
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

BIBLIOGRAPHY

Books

Bull, Norman J. Moral Education. London: Routledge & Kegan Paul, 1969.

Good, Carter V. Dictionary of Education. 2n. ed. New York: McGraw-Hill Book Co., 1964.

Goslin, Donald A. Handbook of Socialization Theory and Research. ed. Chicago: Rand McNally and Co., 1969.

Kohlberg, Lawrence. Development of Children's Orientation Toward a Moral Order. New York: Van Nostrand Reinhold Company, Regional Offices, 1969.

Development of Moral Character and Moral Ideology.

Hartford: Connecticut Printers, Inc., 1964.

Learner, Richard M. Concepts and Theories of Human Development.

Philippines: Addison Wesley Publishing Company Inc., 1976.

Lickona, Thomas. Moral Development and Behavior. New York: Holt, Rinehart and Winston Co., 1976.

Piaget, Jean. The Moral Judgement of the Child. London: Harcourt Brace Co., 1967.

Articles

- Holstein, Carl B. "Irreversible Stepwise Sequence in the Development of Moral Judgement: A Longitudinal Study of Males and Females." Child Development 47 (1976): 51-61.
- Kohlberg, Lawrence, and Kramer, Rogers B. "Continuities and Discontinuities in Childhood and Adult Moral Development." Human Development 12 (July 1969): 93-120.
- Kohlberg, Lawrence. "Moral Education for Society in Moral Transition." Educational Leadership 33 (1975): 46-54.
- Mischel, William, and Gilligan, Claudine. "Delay of Gratification, Motivation for the Prohibited Gratification, and Responses to Temptation." Journal of Abnormal and Social Psychology 69 (1964): 411-417.
- Pittel, Stephen M., and Mendensehn, Gerald A. "Measurement of Moral Values: A Review Critique." Psychological Bulletin 66 (1966): 22-25.
- Rest, James R.; Davison, Mark L.; and Robins, Steven. "Age Trends in Judging Moral Issues: A Review of Cross-sectional, Longitudinal and Sequential Studies of the Defining Issues Test." Child Development 49 (1974): 263-274.
- Rest, James R. "The Cognitive Developmental Approach to Moral Judgement: The State of Art." Counseling and Values 8 (1974): 64-78.
- Rest, James R.; Coder, Mansons D.; and Anderson, David. "Judging the Important Issues in Moral Dilemmas." Developmental Psychology 4 (1974): 491-510.

- Rest, Turiel, and Kohlberg, Lawrence. "Level of Moral Judgement a Determinant of Preference and Comprehension of Moral Judgement made by Others." Journal of Personality 37 (1969): 225-252.
- Rettig, Selomen, and Jin-sook, Lee. "Difference in Moral Judgement of South Korean Students before and after the Korean Revolution." The Journal of Social Psychology 59 (1963): 3-9.
- Yussen, Steven R. "Moral Reasoning from the Perspective of Others." Child Development 47 (1976): 55-250.

Other Materials

- Rest, James R. "Moral Judgement Related to Sample Characteristics." Burton Hall, University of Minnesota, 1976.
- Freeman, Sue. "Individual Difference in Moral Judgement by Children and Adolescents." Doctoral Dissertation, Burton Hall, University of Minnesota, 1976.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพเนวท ก.

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Mean)

สูตรที่ใช้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่ามัธยฐานเลขคณิต}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนนทุกจำนวน}$$

$$N = \text{จำนวนคนทั้งหมด}$$

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สูตรที่ใช้

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - (\bar{X})^2}$$

$$S.D. = \text{ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$\sum X^2 = \text{ผลรวมกำลังสองของคะแนนแต่ละจำนวน}$$

$$\bar{X} = \text{ค่ามัธยฐานเลขคณิต}$$

$$N = \text{จำนวนคนทั้งหมด}$$

3. สูตรการทดสอบหาค่าแตกต่าง (t-test)

สูตรที่ใช้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{S. \sqrt{\frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{N}}}$$

t = ค่าระดับนัย

$\bar{X}_1$ = มัชฌิมเลขคณิตของกลุ่มที่ 1

$\bar{X}_2$ = มัชฌิมเลขคณิตของกลุ่มที่ 2

$S_{\bar{X}-\bar{X}_2}$ = ค่าความผิดพลาดของความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

df = $n + n_2 - 2$

df = ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

n = จำนวนประชากรกลุ่มที่ 1

n_2 = จำนวนประชากรกลุ่มที่ 2

4 การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

$$r_{XY} = \frac{\sum xy}{\sqrt{\sum x^2 \sum y^2}}$$

r_{XY} = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$\sum xy$ = ผลรวมของผลคูณระยะแปรสองชุด

$\sum x^2$ = ผลรวมกำลังสองของคะแนนชุดที่ 1

$\sum y^2$ = ผลรวมกำลังสองของคะแนนชุดที่ 2

ศูนย์วิทยพัชร์พชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

เรื่องมีที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คำชี้แจงเบื้องต้น

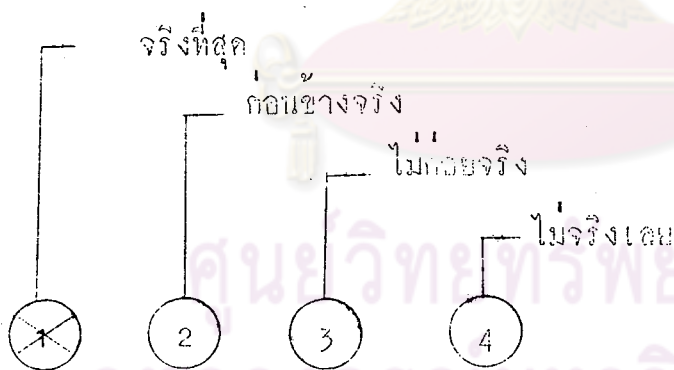
แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนแรกเป็นเรื่องเกี่ยวกับการ
ทัศนคติในชีวิตประจำวัน ส่วนตอนที่สอง เป็นการสอบถามการให้เหตุผลในการทัศนคติ
ของท่าน

ตอนที่ 1 : การทัศนคติในชีวิตประจำวัน

คำแนะนำในการตอบ แบบสอบถามชุดนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะสำรวจการทัศนคติ
ของท่านเมื่อเผชิญกับปัญหาต่างๆ ขอให้ท่านข้อความอย่างซื่อๆ แล้วพิจารณาว่าข้อความ
นั้น เป็นจริงสำหรับท่านมากน้อยเพียงไร หรือไม่จริงเลย โดยเลือกขีดเครื่องหมาย

(> <) บนตัวเลข 1 2 3 4 เพียงขีดเดียว ดังตัวอย่างต่อไปนี้.

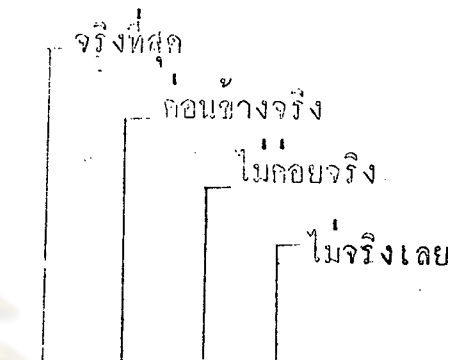
ฉันชอบกินกล้วยเขียวมากกว่าข้าว

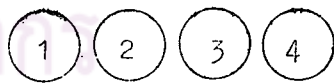
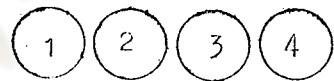
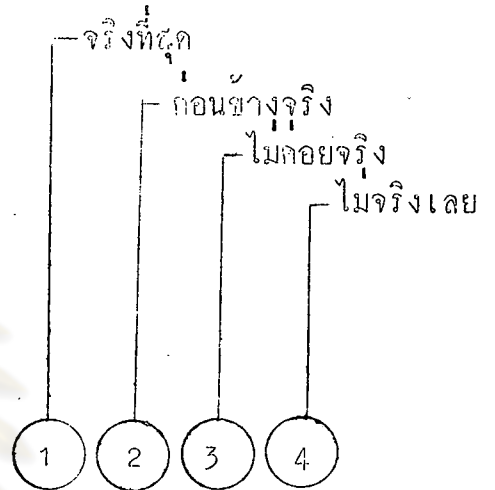
ถ้าท่านขีด (X) บนตัวเลข แสดงว่าท่านเห็นว่าประโยคนี้

จริงที่สุด เป็นคำกล่าวที่ท่านมั่นใจว่าจริงอย่างยิ่งสำหรับตัวท่านเอง

โปรดตอบทุกข้อ ถ้าท่านไม่เข้าใจ โปรดถามอาจารย์

-
1. ข้าพเจ้ารีบทำงานให้เสร็จก่อนไปเที่ยวเสมอ
2. ข้าพเจ้าอยากได้สิ่งใด และต้องรอคอย ข้าพเจ้าจะหมดความอดทน หรือทนไม่ได้
3. ข้าพเจ้าจะจัดตารางเรียนที่จะเรียนในวันถัดไปให้เสร็จในตอนเย็น เพื่อจะได้ไม่เสียเวลาในตอนเช้าวันรุ่งขึ้น
4. ข้าพเจ้าใจเสียกว่าไปรถ นานๆ ครั้ง เพื่อจะใจให้สบายที่สุด
5. เมื่อใกล้สอบข้าพเจ้าจะขยันเรียนเป็นพิเศษเมื่อจะใกล้เข้าเรียน และสอบใกล้จะแทนที่
6. เมื่อข้าพเจ้าชี้แจง ข้าพเจ้าจะไม่อาน้ำในก่อนเข้า
7. ข้าพเจ้ามักจะลืมส่งรายงานเสมอ
8. ข้าพเจ้ากลัวสายเวลาเสีย จึงไม่อ่านหนังสือในที่มืด
9. เมื่อข้าพเจ้าถูกชักใจ ข้าพเจ้ามักจะฉวยสิ่งของใกล้มือว่างเปล่า หรือห่าขายเสมอ
10. ข้าพเจ้าอยากเรียนเพื่อให้ได้ปริญญาสูงสุดเพื่อจะได้ทำงานดีๆ

11. เมื่อมีคนค่าข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะลาตอม แม้ว่า
จะทำให้ปีเตอร์เพิ่มขึ้นก็ยอม
12. เมื่อมีเพื่อนช่วยๆ ข้าพเจ้าจะถือ แม้ว่าอาจจะแพง
และข้าพเจ้าต้องออกอาหารมื้อกลางวันตลอดไป
13. แม้ร่างกายจะสับสน ข้าพเจ้าจะไม่อายน้ำ
ถ้ารู้สึกไม่สบายจะอาบ
14. ถ้าข้าพเจ้าไม่พอใจก็จะพูดตรงไปตรงมา แม้ว่า
จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ที่ควรจะได้
15. ข้าพเจ้าไม่ชอบไปเข้าค่ายอาสาพัฒนา แม้ว่า
การเข้าค่ายช่วยเสริมประสบการณ์ในการทำงานมาก
แต่ก็ท้อทำงานหนักเกินไปเมื่ออยู่ในค่าย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 : การให้เหตุผล

คำแนะนำในการตอบ คำถามตอนที่ 2 นี้ เป็นเรื่องสั้นๆ ให้ท่านอ่าน ให้เข้าใจเรื่อง ซึ่งบุคคลในเรื่องจะเลือกกระทำ หรือไม่เลือกกระทำ ถ้าท่าน เป็นคนคนนั้น ท่านจะเลือก หรือไม่เลือกกระทำ เพราะเหตุผลอะไร การตัดสินใจไม่มีใครถูก ใครผิด อยู่ที่เหตุผลของแต่ละคน

(แบบสอบถามตอนที่ 2 นี้ ใช้สำหรับสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล)

1. นักศึกษาไม่พอใจการบริหารงานของวิทยาลัย ที่เกรงครัดต่อระเบียบมากเกินไป เช่น กำหนดทรงผม เครื่องแบบ การเข้าแถว นักศึกษาจึงพากันไปประท้วงต่อ อธิการ ขอให้ปรับปรุงการบริหารเสียใหม่ ข้าพเจ้าจะ...

- ..... ไปร่วมประท้วงด้วย
- ..... ไม่ไปร่วมประท้วง เพราะ .....

2. ข้าพเจ้าเคียดแค้นใคร่โทษ มีคนเข้าแถวมือเกี้ยวมาก ถ้าไปต่อปลายแถวอาจจะ ไม่มีที่นั่ง ข้าพเจ้าจะ...

- ..... เข้าแถวตามลำดับ
- ..... ขอสิทธิ์ เพราะ .....

3. ข้าพเจ้าไปยืนอ่านประกาศ ที่ป้ายประกาศ กับเพื่อนคนหนึ่ง เขาใช้ปากกาเขียน ข้อความที่ไม่ถูกต้องเพิ่มเติมลงไปในประกาศ ข้าพเจ้าจะ .....

- ..... ห้ามเขา
- ..... ไม่ห้ามเขา เพราะ .....

4. โพรธี ขับรถด้วยความเร็วสูง นำลูกแม่ซึ่งกำลังป่วยหนักไปส่งโรงพยาบาล
ไปตั้งสี่แยก มีสัญญาณไฟแดง ถ้าท่านเป็นโพรธี ท่านจะ ...

- ..... หยุดรถ
- ..... วิ่งฝ่าไฟแดง เพราะ .....

5. ครั้งหนึ่ง ข้าพเจ้าไปทัศนจาร หัวหน้าแยกทัศนจารได้ซื้อเงาะมาแจก ขณะที่
ทุกคนนั่งอยู่ในรถ เพื่อนๆ ส่วนมากทิ้งเปลือกเงาะลงข้างรถ ข้าพเจ้าจะ...

- ..... ทิ้งเปลือกเงาะลงข้างรถ
- ..... ไม่ทิ้งเปลือกเงาะลงข้างรถ เพราะ .....

6. ข้าพเจ้าไปซื้ออาหารรับประทานที่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง อาหารไม่สะอาด และยัง
ขายแพงด้วย แต่ข้าพเจ้าไม่มีทางเลือก เพราะร้านอื่นอยู่ไกลมาก
เมื่อซื้ออาหารแล้ว คนขายทอนเงินไป เกินจำนวน ข้าพเจ้าจะ ...

- ..... คืนเงินส่วนเกินให้
- ..... ไม่คืนให้ เพราะ .....

7. ข้าพเจ้าได้รับหน้าที่ให้เป็นผู้ดูแลความประพฤติของนักศึกษา และมีเพื่อน
ของข้าพเจ้า ทำผิดอย่างร้ายแรง ด้วยการทำผิดไปเล่นการพนัน
เมื่อข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้าจะ ....

- ..... รายงานให้ทางวิทยาลัยทราบ
- ..... ไม่รายงานให้ทางวิทยาลัยทราบ เพราะ .....

8. คนไข้เป็นโรคมะเร็ง กำลังจะตาย มีอาการเจ็บปวดมาก เมื่อเขาได้สติ
ได้ขอร้องขอให้ช่วยฉีดยา อีเทอร์ เพื่อช่วยให้เขาตายเร็วขึ้นจะได้
พ้นทุกข์ทรมานจากความเจ็บปวด ถ้าท่านเป็นหมอท่านจะ ...

- ..... ฉีดยาให้
- ..... ไม่ฉีดยาให้ เพราะ .....

9. เพื่อนบ้านของข้าพเจ้าคนหนึ่ง ซึ่งไม่คุ้นเคยกับครอบครัวของข้าพเจ้านัก
เพราะเขาไม่ค่อยชอบคบค้ากับใคร วันหนึ่งข้าพเจ้าพบเขาเมาเหล้าเดินโซเซ
กลับบ้านไม่ถูก ลนเกินผ่านไประยะไกลไม่มีใครสนใจเขา ข้าพเจ้าจะ ...

- ..... พาเขาไปส่งบ้าน
- ..... ทำเป็นไม่เห็น หรือไม่สนใจ เพราะ .....

10. ข้าพเจ้าทราบว่ามีคนร้ายมาซ่อนอยู่ในที่แห่งหนึ่ง และคนร้ายนั้นได้ลักขโมยของ
เป็นอันมากแล้ว เมื่อมีตำรวจมาถามหาเขา ข้าพเจ้าจะ ...

- ..... บอกให้ตำรวจทราบ
- ..... ไม่บอกให้ตำรวจทราบ เพราะ .....

ภาคผนวก ค.

แบบสัมภาษณ์ของ ลอเรนซ์ โคลเบอร์ก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Lawrence Kohlberg's interview schedule

Situation I

Joe was a 14-year-old boy who wanted to go to camp very much. His father promised him he could go if he saved up the money for it himself. So Joe worked hard at his paper route and saved up the \$40 it cost to go, and a little more besides. But just before camp was going to start, his father changed his mind about letting him go. His father's friend had decided to go on a special fishing trip and Joe's father was short of the money it would cost him to go with them. So he told Joe to give him the money he had saved from the paper route. Joe didn't want to give up going to camp, so he thought of refusing to give his father the money.

Q: Should Joe refuse to give his father the money or should he give it to him? Why?

Situation II

Before Joe went to camp, he told his older brother Alexander how he really made \$50 and that he had lied about it to the father. Alexander wonders if he should tell his father or not. If he does tell, his father will be angry and will punish Joe. If Alexander doesn't tell, his father may never know about it.

Q. Should Alexander tell his father that Joe lied about the money or should he keep it quiet what Joe has told him?

Situation III

In Europe, a woman was near death from a special kind of cancer. There was one drug that the doctors thought might save her. It was a form of radium that a druggist in the same town had recently discovered. The drug was expensive to make, but the druggist was charging five times what it cost him to make the drug. He paid \$400 for the radium, and charged \$2,000 for a small dose of the drug. The sick woman's husband, Heintz, went to everyone he knew to borrow the money, but he could only get together about \$1,000, half of what it cost. He told the druggist that his wife was dying, and asked him to sell it cheaper or let him pay later. But the druggist said, "No", I discovered the drug and I'm going to make money from it, so I won't let you have it unless you give me \$2,000 now." So Heintz got desperate and broke into the man's store to steal the drug for his wife.

Q. Should Heintz have done that? Why?

Situation IV

The drug didn't work and there was no other treatment known to medicine which could save Heintz's wife. So the doctor knew that she had only about six months to live. She was in terrible pain, but she was so weak that a good dose of a pain-killer like ether or morphine would make her die sooner. She was almost crazy with pain, but in her calm periods, she would ask the Dr. to give her enough ether to kill her. She said she couldn't stand the pain and she was going to die in a few months anyway.

Q. Should the doctor do what she asks and give her the drug that will make her die?

In Korea, a company of marines was way outnumbered and was retreating before the enemy. The company had crossed a bridge over a river, but the enemy were mostly still on the other side of the bridge. If someone went back to the bridge and blew it up as the enemy were coming over it, it would weaken the enemy. With the head start the rest of the company would have, they could probably then escape. But the man who stayed back to blow up the bridge would probably not be able to escape alive, there would be about 4 to 1 chance he would be killed. The captain of the company has to decide whoshould go back and do the job. The captain himself is the man who knows best how to lead the retreat to safety. He asks for volunteers, but no one will volunteer.

Q. Should the captain order a man to stay behaind at the bridge, or stay behind himself, or leave nobody behind? Why would that be best?

Situation VII (administered after II)

Several years later, the two grown up brothers had gooten into serious trouble. They were secretly leaving town in a hurry and needed money. Alexander, the older one, broke into a store and stole \$500. Joe, the younger one, went to a retired old man who was known to help people in town. Joe told the man that he was very sick and he needed \$500 to pay for the operation. Really he wasn't sick at all, and he had no intention of paying the man back. Although the man didn't know Joe very well, he loaned him the money. So Joe and Alexander skipped town, each with \$500.

Q. Who did worse? Alexander who broke into the store and stole the \$500, or Joe who borrowed the \$500 with no intention of paying it back? Why?

Situation VIII (administered after situation IV)

While all this was happening, Heintz was in jail for breaking in and stealing the medicine. He had been sentenced for ten years. But after a couple of years, he escaped from prison and went to live in another part of the country under new name. He saved money and slowly built up a big factory. He gave his workers the highest wages and used most of his profits to build a hospital for work in curing cancer. Twenty years had passed when a tailor came from Heintz's hometown and recognized the factory owner as being Heintz the escaped convict whom the police had been looking for in his hometown.

Q. Should the tailor report Heintz to the police? Why should (n't) he?

Situation IX

During the war in Europe, a city was often being bombed by the enemy. So each man was given a post he was to go to right after the bombing, to help put out the fire the bombs started and rescue people in the burning buildings. A man named Diesing was made the chief in chрге of one fire engine post. The post was near where he worked so he could get there quickly during the day but it was a long way frõm his home. One day there was a very heavy bombing and Diesing left the shelter in the palce he worked and went toward his fire station. But when he saw how much the city was burning, he got worried about his family. So he decided he had to go home first to see if his family was safe, even though his home was a long way off and the station was nearby, and there was somebody assigned to protect the area where his family was.

Q. Was it right or wrong for him to leave his station to protect his family? Why?

แบบสัมภาษณ์ของ ฮอเรนซ์ โคลเบอร์ก

สถานการณ์ที่ 1

เด็กชายโจอายุ 14 ปี ต้องการไปเข้าค่ายพักแรมอย่างมาก พ่อของโจก็อนุญาตให้โจไปเข้าค่ายพักแรมได้ ถ้าโจสามารถหาเงินค่าใช้จ่ายในการเข้าค่ายได้ด้วยตัวของเขาเอง ดังนั้นโจจึงทำงานอย่างหนัก โดยการเดินขายหนังสือพิมพ์ และเก็บเงินได้ถึง 40 เหรียญ ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่เพียงพอสำหรับการอยู่ค่าย แต่แล้วพ่อของโจก็เปลี่ยนใจไม่อนุญาตให้โจไปเข้าค่ายพักแรม เนื่องจากมีเพื่อนของพ่อมาชวนพ่อของโจไปตกปลาด้วยกัน แต่พ่อไม่มีเงิน พ่อจึงบอกให้โจนำเงินที่เก็บสะสมจากการขายหนังสือพิมพ์มาให้ แต่โจต้องการที่จะไปเข้าค่ายพักแรมให้ได้ โจจึงคิดที่จะปฏิเสธการให้เงินแก่พ่อของเขา

ถ้าท่านเป็น โจท่านจะตัดสินใจอย่างไร

..... ปฏิเสธการให้เงินแก่พ่อ

..... ให้เงินแก่พ่อ

เพราะ .....

สถานการณ์ที่ 2

ในที่สุดโจ ก็ได้ไปเข้าค่ายพักแรม เพราะเขาเก็บเงินได้ถึง 50 เหรียญ เขานำไปจ่ายค่าเข้าค่ายพักแรม 40 เหรียญ และนำไปให้พ่อ 10 เหรียญ โดยโกหกพ่อว่าเขาเก็บเงินได้เพียง 10 เหรียญเท่านั้น แต่ทางโรงเรียนช่วยออกเงินค่าเข้าค่ายพักแรมให้ เขาจึงมีโอกาสดังกล่าวที่จะไปเข้าค่ายพักแรมได้ ก่อนที่โจจะไปเข้าค่ายพักแรม เขาได้บอกอเล็กซานเดอร์ซึ่งเป็นพี่ชายว่า ที่จริงเขาเก็บเงินได้ 50 เหรียญ แต่โกหกพ่อว่าเก็บเงินได้เพียง 10 เหรียญ อเล็กซานเดอร์คิดว่าจะบอกเรื่องนี้แก่พ่อหรือไม่ ถ้าเขาบอกพ่อคงโกรธและทำโทษโจ ถ้าเขาไม่บอกบางทีพ่อคงไม่ทราบความจริงเรื่องนี้

ถ้าท่านเป็นอเล็กซานเดอร์ ท่านจะตัดสินใจอย่างไร

..... บอกให้พ่อทราบดีว่าใจโกหก

..... เก็บเรื่องนี้เงียบเสีย

เพราะ .....

สถานการณ์ที่ 3

ในทวีปยุโรป มีหญิงคนหนึ่งป่วยเป็นโรคมะเร็งใกล้จะถึงความตายอยู่แล้ว หมอคิดว่ามียาอยู่นิดหนึ่งอาจจะช่วยชีวิตเธอได้ ยานั้นทำจากแร่เรเดียม ซึ่งเภสัชกรคนหนึ่งในเมืองนั้นเป็นผู้ค้นพบ ทั่วบ้านทั่วเมืองใช้ต้นทุนในการผลิตสูงมาก แต่เภสัชกรขายยานี้ในราคาที่แพงกว่าต้นทุนถึง 5 เท่าตัว คือ ต้นทุนราคา 400 เหรียญ แต่ขายราคา 2,000 เหรียญ อินซ์ สามีของผู้ป่วยได้พยายามรวบรวมเงินจากเพื่อนๆ ได้เพียง 1,000 เหรียญ ซึ่งได้เพียงครึ่งหนึ่งของราคายาเท่านั้น อินซ์บอกเภสัชกรว่า ภรรยาเขากำลังจะตาย ขอร้องให้เภสัชกรกรุณาขายยาให้ถูกกว่านี้ หรือยอมให้เขานำเงินมาจ่ายทีหลัง แต่เภสัชกรปฏิเสธ และกล่าวว่า "ฉันคิดค้นยานี้เพื่อต้องการเงิน ดังนั้นฉันจะไม่ให้ยาคุณเว้นแต่ว่าคุณจะนำเงินมาให้ฉัน 2,000 เหรียญ เคี้ยวนี้ ดังนั้น อินซ์จึงตัดสินใจจากร้านยาเข้าไปขโมยยาเพื่อชีวิตภรรยาของเขา

ถ้าท่านเป็นอินซ์ ท่านจะทำอย่างนั้นหรือไม่

..... ตัดสินใจอย่างที่อินซ์ทำ

..... ไม่ตัดสินใจทำอย่างนั้น

เพราะ .....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถานการณ์ที่ 4

ยาที่อินซ์โมยมา ไม่มีผลต่อการรักษา และไม่มียาอื่นอีกแล้วที่สามารถรักษาชีวิตภรรยาของอินซ์ได้ หมอทราบอย่างแน่ชัดว่า ภรรยาของอินซ์จะมีชีวิตอยู่ต่อไปอีกเพียง 6 เดือนเท่านั้น ภรรยาของอินซ์รู้สึกเจ็บปวดจากแผลที่เป็นมะเร็งอย่างมาก แต่อาการปวดจะลดลงเมื่อหมอใช้ อีเทอร์ หรือ มอร์ฟีนช่วยระงับ แต่จะทำให้ร่างกายและไตเร็วขึ้น หลอนเจ็บปวดอย่างบ้าคลั่ง แต่เมื่ออาการปวดทุเลาลงหลอนได้สติ และได้ขอร้องหมอให้ใช้ยาอีเทอร์ให้มากจนกระทั่งช่วยให้หลอนตายพ้นไปจากความทรมาน เพราะถึงอย่างไรหลอนก็ต้องตายในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า

ถ้าท่านเป็นหมอต่านจะตัดสินใจอย่างไร

..... ฉึกยาให้คนป่วย

..... ไม่ฉึกยาให้

เพราะ .....

สถานการณ์ที่ 5

ในประเทศเกาหลี มีทหารเรือกลุ่มหนึ่ง กำลังหนีจากการโจมตีของข้าศึก เดินทางข้ามสะพานมาแล้ว ข้าศึกกำลังจะมาถึงอีกฝั่งหนึ่ง ถ้ามีทหารสักคนหนึ่งเดินทางย้อนกลับไประเบิดสะพานทิ้งเสีย จะสามารถหยุดยั้งการติดตามของข้าศึกได้ และทำให้ทหารส่วนที่เหลืออยู่สามารถหนีรอดไปได้ แต่คนที่จะไประเบิดสะพานอาจจะต้องถูกฆ่าตาย คือมีโอกาสตายถึง 4:1 ผู้นำของกองทหารเป็นผู้ที่ต้องตัดสินใจว่าจะให้ใครกลับไปทำงานนี้ สำหรับตัวผู้นำเป็นผู้ที่รู้ดีที่สุดว่าจะนำกองทหารไปให้ปลอดภัยได้อย่างไร เขาขอให้มีการอาสาสมัครเพื่อจะไประเบิดสะพาน แต่ปรากฏว่าไม่มีใครอาสาสมัครเลย

ถ้าท่านเป็นหัวหน้าทหารท่านจะตัดสินใจอย่างไร

..... สั่งให้ลูกน้องคนใดคนหนึ่งไปที่สะพาน

..... ให้ทุกคนตามเขาไป หรือ ทั้งพวกเขาทั้งหมด

เพราะ .....

สถานการณ์ที่ 6

ในที่สุดผู้นำกองทหารตัดสินใจสั่งให้ลูกน้องตามเขาไป มีทหาร คนหนึ่งที่เขา
คิดว่ามีกำลังกายแข็งแรง และกล้าหาญ แต่เป็นคนที่ชอบสร้างปัญหาให้แก่กองทหารมาก
เขามักจะขโมยของ ของเพื่อนทหาร ทำร้ายเพื่อนๆ และเป็นคนไม่ทำงาน คนที่สอง ผู้นำ
กองทหารคิดว่าเขาเป็นคนที่ได้รับโรคร้ายจากประเทศเกาหลี และดูเหมือนว่ากำลังจะตาย
ใน 2-3 เดือนข้างหน้า คิดว่าเขาเป็นคนที่มีความแข็งแรงพอที่จะระเบิดสะพานได้

ถ้าท่านเป็นผู้นำกองทหารจะสั่งให้ใคร ไประเบิดสะพาน

..... คนที่ชอบสร้างปัญหา

เพราะ .....

..... คนที่ป่วยเป็นโรค

สถานการณ์ที่ 7

โจ กับอเล็กซานเตอร์ สองคนพี่น้องต้องการเงินจำนวนหนึ่ง เพื่อจะหนีออกไป
จากเมืองนั้น พี่ชาย คืออเล็กซานเตอร์ เข้าไปปล้นร้านค้าได้เงิน จำนวน 500 เหรียญ
ส่วนโจน้องชาย ได้ไปหาข้าราชการบ้านญาติโจาริคนหนึ่ง โทกเขาว่ากำลังป่วย ต้องการ
เงิน 500 เหรียญ เพื่อทำการผ่าตัด ที่จริงเขาไม่ได้ป่วยเลย และตั้งใจที่จะไม่คืนเงิน
ให้แก่ข้าราชการคนนั้น ข้าราชการบ้านญาติคนนั้นไม่รู้จักเขาค้นัก แต่ก็ยอมให้ยืมเงิน ดังนั้น
ทั้งโจ และอเล็กซานเตอร์หนีออกไปจากเมืองพร้อมด้วยเงินคนละ 500 เหรียญ

ถ้าให้ท่านตัดสินใจการกระทำของทั้งสองคนว่าใครจะเลวกว่ากัน

..... พี่ชายที่ปล้นร้านค้า

เพราะ .....

..... น้องชายที่ยืมเงินและตั้งใจไม่จ่ายเงิน

สถานการณ์ที่ 8

หลังจากที่อินซ์ ได้ขโมยยามารักษาภรรยาของเขาซึ่งป่วยเป็นโรคมะเร็ง เขาก็ถูกจับได้ และถูกตัดสินจำคุกเป็นเวลา 10 ปี แต่เมื่อจำคุกได้ 2 ปี เขาก็แหกคุกแล้วหนีไปอยู่ในเมืองเมืองหนึ่ง โดยใช้ชื่อใหม่ เขาได้พยายามสร้างฐานะของตัวเองจนกระทั่งได้เป็นเจ้าของโรงงาน เขาเป็นคนใจอารี จ่ายค่าแรงให้แก่คนงานอย่างดีที่สุด และยึ่นำเงินกำไรไปสร้างโรงพยาบาลเพื่อรักษาโรคมะเร็ง เวลาผ่านไป 20 ปี มีช่างตัดเสื้อผ้านคนหนึ่งมาจากเมืองเดียวกับเมืองที่อินซ์เคยอยู่ และจำได้ว่าเจ้าของโรงงาน คืออินซ์ เป็นคนที่ทางการตำรวกำลังต้องการตัวอยู่ด้วย

ถ้าท่านเป็นช่างตัดเสื้อผ้านั้นจะตัดสินใจอย่างไร

..... บอกให้ตำรวจทราบ

..... ไม่บอกให้ตำรวจทราบ เพราะ .....

สถานการณ์ที่ 9

ระหว่างสงครามโลก ในยุโรปบ้านเมืองถูกลูกระเบิดซ้ำซากเสียหายมาก ผู้ชายทุกคนจะต้องเข้าประจำการรับใช้บ้านเมือง มีชายคนหนึ่ง ชื่อไคเอทซึ่ง เข้าประจำการและได้รบแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าดับเพลิง ที่ทำงานกับที่พักของเขาอยู่ใกล้กัน เขาจึงสามารถกลับไปที่พักได้ในเวลากลางวัน แต่ครอบครัวของเขาอยู่ไกลจากที่นั่นมาก

วันหนึ่ง เมืองนั้นถูกซ้ำซากทิ้งระเบิดอย่างหนัก ไคเอทซึ่งออกจากที่กำบัง รีบไปที่สถานีดับเพลิง เขามองเห็นว่าเมืองเกือบทั้งเมืองถูกไฟไหม้อย่างมาก เขารู้สึกวิตกกังวลถึงครอบครัวของเขา เขาคิดสนใจที่จะกลับไปดูครอบครัวก่อนว่ามีความปลอดภัยหรือเปล่า ทั้งที่จริงมีเจ้าหน้าที่ใน เขคนั้นทำหน้าที่ดูแลความปลอดภัยให้แก่ครอบครัวของเขาอยู่แล้ว

ถ้าท่านเป็นไคเอทซึ่ง จะตัดสินใจอย่างไร

..... ที่เจ้าหน้าที่เพื่อกลับไปดูแลครอบครัว

..... ไม่ยอมทิ้งหน้าที่ เพราะ .....

ภาคผนวก ง.

ตัวอย่างกำหนดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างคำถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

ตัวอย่าง คำถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม จากกรณีศึกษา นักศึกษา
ป.กศ.สูง ปีที่ 1 และ นักศึกษา ก.บ. ปีที่ 2

ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์ แบ่งเป็น 2 ชั้น คือ.

ชั้นที่ 1 ใช้หลักการเบื้องต้น เพื่อหลีกเลี่ยงการดูลงโทษทางกาย เพราะกลัวความเจ็บปวดที่จะได้รับ และยอมทำตามคำสั่งของผู้ใหญ่ หรือผู้มีอำนาจทางกายภาพเหนือตน

ข้อที่ 1 นักศึกษาไม่พอใจการบริหารงานของวิทยาลัย ที่เคร่งครัด
ค่อนข้างเข้มงวดเกินไป เช่นกำหนดตรงผม เครื่องแบบ และการเข้าแถว เป็นต้น
นักศึกษาจึงพากันไปประท้วงต่ออธิการ ขอให้ปรับปรุงการบริหารเสียใหม่ ข้าพเจ้าจะ _____

ไม่ไปร่วมประท้วงด้วย เพราะ _____

การไปร่วมประท้วงอาจมีผลร้ายจากการก่อการทะเลาะวิวาท
เป็นอันครบถึงชีวิตได้

ข้อที่ 2 ข้าพเจ้าเดินทางโดยรถไฟ มีคนเข้าแถวซื้อตั๋วยาวมาก ถ้า
ไปต่อปลายแถวอาจจะไม่มีที่นั่ง ข้าพเจ้าจะ _____

เข้าแถวตามลำดับ เพราะ _____

คนอื่นเขามาคอยอยู่ก่อนแล้ว ถ้าเราลัดคิว จะทำให้เขาโกรธ และอาจ
ทำร้ายเราได้

ข้อที่ 3 ข้าพเจ้าไปยื่นอ่านประกาศ ที่ป้ายประกาศกับเพื่อนคนหนึ่ง
เขาใช้ปากกาเขียนข้อความที่ไม่ถูกต้องเพิ่มเติมลงไปในประกาศ ข้าพเจ้าจะ _____

- ไม่ห้ามเขา เพราะ _____

เขาอาจโกรธ และทำร้ายข้าพเจ้าได้

- ไม่ห้าม ทั้งๆ ที่รู้ว่าไม่ดี เพราะข้าพเจ้ารู้สึกว่าเขาทำเรื่อง
คงไม่พอใจ ณ รายที่ความมาอยู่ที่เรา

ข้อที่ 4 โฟล์ ชับรดด้วยความเร็วสูง นำคุณแม่ซึ่งกำลังป่วยหนักไปส่ง
โรงพยาบาล ไปถึงสี่แยก มีสัญญาณไฟแดง ถ้าคุณเป็นโฟล์ คุณจะ _____

หยุดรถ เพราะ _____

การฝ่าไฟแดงอาจเกิดอันตรายกับเราได้

ข้อที่ 7 ข้าพเจ้าได้รับหน้าที่ให้เป็นผู้ดูแลความประพฤติของนักศึกษา
แกมีเพื่อนของข้าพเจ้า ทำผิดอย่างร้ายแรง คอยการหนีเรียนไปเล่นการพนัน เมื่อ
ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้าจะ _____

ไม่รายงานให้ทางวิทยาลัยทราบ เพราะ _____

กลัวเพื่อนโกรธและทำร้าย หวังอาจารย์ไม่รู้ไม่เห็น ก็ควรปล่อยเขาไป
เพราะไม่เกี่ยวกับตัวเรา

ข้อที่ 9 เพื่อนบ้านของข้าพเจ้าคนหนึ่ง ซึ่งไม่คุ้นเคยกับครอบครัวของ
ข้าพเจ้านัก เพราะเขาไม่ค่อยชอบคบค้ากับใคร วันหนึ่งข้าพเจ้าพบเขาเมาเหล้า
เดินโซเซกลับบ้านไม่ถูก คนเดินผ่านไปมาไม่มีใครสนใจเขา ข้าพเจ้าจะ _____

ทำเป็นไม่เห็นหรือไม่สนใจ เพราะ _____

ไม่แน่ใจในความปลอดภัยของตัวเอง ถ้าพาเขาไปส่งบ้าน บางที
อาจทำให้เกิดอันตรายแก่เราได้

ข้อที่ 10 ข้าพเจ้าทราบว่ามีคนร้ายมาซ่อนอยู่ในที่แห่งหนึ่ง และคนร้ายนั้น
ใกล้ลับเนื้อลลับตัวเป็นคดีแล้ว เมื่อมีตำรวจมาถามหาเขา ข้าพเจ้าจะ _____

ไม่บอกให้ตำรวจทราบ เพราะ _____

- กลัวคนร้ายรู้ว่าข้าพเจ้าเป็นผู้บอกตำรวจ เขาจะทำอันตรายต่อข้าพเจ้า
- คนร้ายอาจโกรธเรา แล้วกลับมาฆ่าเราได้

ข้อที่ 2 ใช้หลักการแสงทราจวาล คือการเลือกกระทำในสิ่งที่จะทำความ
พอใจมาให้คนเท่านั้น ตัดสินการกระทำตามใจตนเอง มักเป็นไปในรูปที่ค้องการรางวัล
จากผู้อื่น การที่ทุกคนทำในสิ่งที่เขาต้องการ เป็นสิ่งที่ถูกต้อง แม้การกระทำนั้นขัดกับผู้อื่น
ก็ตาม นับเป็นเหตุผลส่วนตัว โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องของสังคม ชอบการแลกเปลี่ยน
ที่เท่าเทียมกัน

ข้อที่ 1 นักศึกษาไม่พอใจการบริหารงานของวิทยาลัย ที่เคร่งครัด
 ก่อระเบียบมากเกินไป เช่น การกำหนดทรงผม เครื่องแบบ และการเข้าแถว เป็นต้น
 จึงพากันไปประท้วงต่ออธิการ ขอให้ปรับปรุงการบริหารเสียใหม่ ข้าพเจ้าจะ ———

ไม่ไปร่วมประท้วงด้วย เพราะ ———

การไปร่วมประท้วงเป็นแก๊งเสีย เดี๋ยวอาจถูกไล่ออกจากวิทยาลัย

ข้อที่ 2 ข้าพเจ้าเดินทางโดยรถไฟ มีคนเข้าแถวซื้อตั๋วยาวมาก
 ถ้าไปต่อปลายแถวอาจจะไม่มีที่นั่ง ข้าพเจ้าจะ ———

เข้าแถวตามลำดับ เพราะ ———

จะเกิดผลดีมากกว่า คือไม่เสียเวลา ไม่วุ่นวาย

ข้อที่ 3 โป๊ว ชิมรสชาติความอร่อยสูง นำคุณแม่ซึ่งกำลังป่วยหนักไปส่ง
 โรงพยาบาล ไปถึงสี่แยก มีสัญญาณไฟแดง ถ้าท่านเป็นโป๊ว ท่านจะ ———

หยุดรถ เพราะ ———

การฝ่าไฟแดงเกิดผลเสียมากกว่าผลดี เช่น รถชนกัน ถูกจับเสียค่าปรับ
 และอาจชนคนที่กำลังเดินข้ามถนนได้ เป็นต้น

ข้อที่ 4 ข้าพเจ้าไปซื้ออาหารรับประทานที่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง
 อาหารไม่สะอาด และยังขายแพงด้วย แต่ข้าพเจ้าไม่มีทางเลือก เพราะร้านอื่น
 อยู่ไกลมาก เมื่อซื้ออาหารแล้ว คนขายยอมเงินให้เกินจำนวน ข้าพเจ้าจะ ———

ไม่คืนเงินส่วนเกินให้ เพราะ ———

ต้องการแก้แค้นที่ขายของแพง และไม่สะอาด

การขายของแพงและไม่สะอาด เรายังเงินส่วนเกินไปด้วยก็เสมอกันแล้ว

ข้อที่ 5 คนไข้เป็นโรคมะเร็ง กำลังจะตาย มีอาการเจ็บปวดมาก
 เมื่อเขาได้สติ ได้ขอรับหมอนให้ช่วยนวดยา อีเทอร์ เพื่อช่วยให้เขาคายเร็วขึ้น
 จะได้พบทุกข์ทรมานจากความเจ็บปวด ถ้าท่านเป็นหมอท่านจะ ———

ไม่ฉีดยาให้ เพราะ ———

การฉีดยาให้ มีแต่ทางเสีย ไม่มีได้ เช่น ไล่ชีวิตว่าเป็นฆาตกร และเสีย
 สุขภาพจิต

ข้อที่ 9 เพื่อนบ้านของข้าพเจ้าคนหนึ่ง ซึ่งไม่คุ้นเคยกับครอบครัวของข้าพเจ้านัก เพราะเขาไม่ค่อยชอบคบค้ากับใคร วันหนึ่งข้าพเจ้าพบเขาเมาเหล้า เดินโห่เซกกลับบ้านไม่ถูก คนเดินผ่านไปมาก็ไม่สนใจเขา ข้าพเจ้าจะ ———
พาเขาไปส่งบ้าน เพราะ ———

เขาเป็นเพื่อนบ้านคนหนึ่ง เราดีกับเขา เขาก็ดีกับเราด้วย เป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ข้อที่ 10 ข้าพเจ้าทราบว่า มีคนร้ายมาซ่อนอยู่ในที่แห่งหนึ่ง และคนร้ายนั้นใกล้กับเข็อกด้วยตัวเป็นคนดีแล้ว เมื่อมีตำรวจมาตามหาเขา ข้าพเจ้าจะ ———
บอกให้ตำรวจทราบ เพราะ ———

แม้เขาจะกลับตัวเป็นคนดีแล้ว แต่อดีตเขาเคยทำกรรมไว้ ควรได้รับโทษตามกรรมที่ทำได้ เพื่อให้มีผลต่อกัน

ระดับที่ 2 ระดับจริยธรรมความถูกต้อง แบ่งได้ 2 ชั้น คือ.

ชั้นที่ 3 ใจหลักการไม่หาการยอมรับ ความเป็นคนดี กระทำในสิ่งที่ดีคนอื่นเห็นว่าดี ไม่ มีตัวของตัวเอง ชอบยกย่องคนอื่น โดยเฉพาะกลุ่มเพื่อน

ข้อที่ 1 นักศึกษาไม่พอใจการบริหารงานของวิทยาลัย ที่เครื่องรักต่อระเบียบมากเกินไป เช่น กำหนดทรงผม เครื่องแบบ และการเข้าแถว เป็นต้น นักศึกษาจึงพากันไปประท้วงถอดฉีกการ ขอให้ปรับปรุงการบริหารเสียใหม่ ข้าพเจ้าจะ ———
ไปร่วมประท้วงด้วย เพราะ ———

— เพื่อนๆ ส่วนใหญ่เราไปกัน เราไม่ควรรังเกียจเพื่อนๆ

ข้อที่ 2 ข้าพเจ้าเดินทางโดยรถไฟ มีคนเข้าแถวซื้อตั๋วยาวมาก ถ้าไปก่อนปลายแถว อาจจะไม่มีที่นั่ง ข้าพเจ้าจะ ———

เข้าแถวตามลำดับ เพราะ ———

ถ้าคนอื่นจะว่าเราเป็นคนเห็นแก่ตัว อีกประการหนึ่ง คนส่วนมากเราปฏิบัติกัน เราก็ควรปฏิบัติด้วย คนอื่นๆ ก็ว่าเราไม่ได้

ข้อที่ 3 ข้าพเจ้าไปเป็นอานประกาศที่ป้ายประกาศ กับเพื่อนคนหนึ่ง เขา
ใช้ปากกาเขียนข้อความที่ไม่สุภาพเพิ่มเติมลงไปในประกาศ ข้าพเจ้าจะ _____
ห้ามเขา เพราะ _____

การที่เขาทำเช่นนั้น หากคนอื่นมาเห็นเข้า เขาจะถูกประนาม และ
กล่าวเขาได้

ข้อที่ 5 ครั้งหนึ่งข้าพเจ้าไปทัศนาวจร หัวหน้าแผนกทัศนาวจรได้ซื้อเงาะ
มาแจก ขณะที่ทุกคนนั่งอยู่ในรถ เพื่อนๆ ส่วนมากหึงเปลือกเงาะลงข้างรถ ข้าพเจ้าจะ _____
ไม่หึงเปลือกเงาะลงข้างรถ เพราะ _____

กลัวว่าคนอื่นเขาจะตำหนิว่าเป็นคนไม่ดี

หึงเปลือกเงาะลงข้างรถ เพราะ _____

เมื่อคนส่วนใหญ่หึง เราก็ควรหึงด้วย เราไม่ควรทำให้ต่างออกไปจาก
คนส่วนใหญ่ จะเป็นที่สะอึกตาสะอึกใจ คนอื่นๆ

ข้อที่ 9 เพื่อนบ้านของข้าพเจ้าคนหนึ่ง ซึ่งไม่คุ้นเคยกับครอบครัวของ
ข้าพเจ้านัก เพราะเขาไม่ค่อยชอบคบค้ากับใคร วันหนึ่งข้าพเจ้าพบเขาเบาเห็ดเดิน
โหลเซกลับบ้าน ไม่ดู คนเดินผ่านไปมาก็ไม่ปีกรสนใจ ข้าพเจ้าจะ _____

พาเขาไปส่งบ้าน เพราะ _____

ต้องการให้เพื่อนบ้านเห็นว่าข้าพเจ้าเป็นงานรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว

ข้อที่ 4 ใช้หลักการกระทำตามหน้าที่ บุคคลจะรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของคนในฐานะ
เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ตนจะต้องทำหน้าที่ตามกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่สังคมกำหนดให้ เคารพ
ต่อกฎเกณฑ์ของสังคมที่ทั้งไว้ ความถูกต้องขึ้นอยู่กับสังคม ระบบระเบียบ สังคมจะเป็นตัว
กำหนดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

ข้อที่ 1 นักศึกษาไม่พอใจการบริหารงานของวิทยาลัย ที่เร่ร่อนครึกครื้น
ระเบียบมากเกินไป เช่น กำหนดตรงผม เครื่องแบบ การเข้าแถว เป็นต้น นักศึกษา
จึงพากันไปประท้วงต่ออธิการ ขอให้ปรับปรุงการบริหารเสียใหม่ ข้าพเจ้าจะ _____

ไม่ไปร่วมประท้วงด้วย เพราะ ———

เห็นว่า เป็นระเบียบที่ไ้วางไว้แล้ว ระเบียบก็ยอมเป็นระเบียบ เมื่อเข้ามา
อยู่ในสถาบัน เขาวางระเบียบไว้อย่างไร ก็ต้องยอมรับระเบียบของสถาบัน

การอยู่ร่วมกันในสังคมให้เป็นสุขได้คงปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

ข้อที่ 2 ข้าพเจ้าเดินทางโดยรถไฟ มีคนเข้าแถวซื้อตั๋วยาวมาก ถ้าไปต่อ

ปลายแถวอาจจะไม่มีที่นั่ง ข้าพเจ้าจะ ———

เข้าแถวตามลำดับ เพราะ ———

ต้องปฏิบัติตามระเบียบของการซื้อตั๋ว ซึ่งเป็นกฎของสังคมที่เราต้องปฏิบัติตาม

ข้อที่ 4 โปรี ขับรถด้วยความเร็วสูง นำลูกแม่ซึ่งกำลังป่วยหนักไปส่ง

โรงพยาบาล ไปถึงสี่แยก มีสัญญาณไฟแดง ถ้าท่านเป็นโปรี ท่านจะ ———

หยุดรถ เพราะ ———

การวิ่งฝ่าไฟแดงเป็นการผิดกฎจราจร หากเราทำอย่างนั้นก็เท่ากับไม่เคารพ
กฎหมาย

ข้อที่ 5 ครั้งหนึ่งข้าพเจ้าไปทัศนจาร หัวหน้าแยกทัศนจารได้ซื้อเงาะมา

แจกขณะที่ทุกคนนั่งอยู่ในรถ เพื่อแบ่งส่วนมากทิ้งเปลือกเงาะลงข้างรถ ข้าพเจ้าจะ ———

ไม่ทิ้งเปลือกเงาะลงข้างรถ เพราะ ———

เป็นการทำผิดกฎหมายที่ทิ้งขยะลงบนถนน

ข้อที่ 6 ข้าพเจ้าไปซื้ออาหารรับประทาน ที่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง อาหาร

ไม่สะอาด และยังขายแพงด้วย แต่ข้าพเจ้าไม่มีทางเลือกเพราะร้านอื่นอยู่ไกลมาก
เมื่อซื้ออาหารแล้วคนขายหอนเงินให้เกินจำนวน ข้าพเจ้าจะ ———

คืนเงินส่วนเกินให้ เพราะ ———

เป็นการปฏิบัติตามข้อตกลงของการซื้อขาย เงินส่วนเกินถ้าเราเจตนา
ที่จะเอา ถือได้ว่าเป็นการผิดกฎหมายด้วย

ข้อที่ 7 ข้าพเจ้าได้รับหน้าที่ให้เป็นผู้ดูแลความประพฤติของนักศึกษา
แคว้นเพื่อนของข้าพเจ้า ทำผิดอย่างร้ายแรง กักขังการหนีเรียนไปเดินการพนัน เมื่อ
ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้าจะ _____

รายงานให้ทางวิทยาลัยทราบ เพราะ _____

เป็นการปฏิบัติตามระเบียบของวิทยาลัยที่กำหนดไว้เกี่ยวกับความประพฤติ
ของนักศึกษา แม้จะเป็นเพื่อน เมื่อผิดก็ต้องทำความผิด และการเดิน
การพนันเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายด้วย

ข้อที่ 8 คนไข้เป็นโรคมะเร็ง กำลังจะตาย มีอาการเจ็บปวดมาก เมื่อ
เขาได้สติ ได้ขอร้องหมอให้ช่วยฉีดยาอีเทอร์ เพื่อช่วยให้เขาตายเร็วขึ้นจะได้พ้นทุกข์
ทรมานจากทรมานเจ็บปวด ถ้าท่านเป็นหมอ ท่านจะ _____

ไม่ฉีดยาให้ เพราะ _____

เป็นการฉีดยาฆ่าแพทย์ และการฆ่าคนเป็นการผิดกฎหมายด้วย

ข้อที่ 10 ข้าพเจ้าทราบว่ามีการร้ายมาซ่อนอยู่ในที่แห่งหนึ่ง และคนร้าย
นั้นได้กลับเนื้อกลับตัวเป็นคนดีแล้ว เมื่อมีคำร่ำวมาถามหาเขา ข้าพเจ้าจะ _____

บอกให้ตำรวจทราบ เพราะ _____

จะทำให้กฎหมายมีความศักดิ์สิทธิ์ ผู้กระทำผิดต้องได้รับโทษตามกฎหมาย

ระดับที่ 3 ระดับมีจริยธรรมเหนือกฎหมาย แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ.

ชั้นที่ 5 ใจหลักการกระทำตามสัญญา เห็นความสำคัญของคนหมู่มาก ไม่ทำให้
ซัดคอสิทธิอันพึงมีพึงได้ของผู้อื่น สามารถควบคุมบังคับใจตนเองได้ พฤติกรรมที่ถูกต้อง
เป็นไปตามสิทธิของแต่ละคน เป็นจริยธรรมที่เป็นไปตามกฎหมาย และหลักประชาธิปไตย
กฎเกณฑ์ต่างๆ เปลี่ยนแปลงได้ เมื่อได้ใช้วิจารณญาณด้วยเหตุผลที่จะทำให้เกิดประโยชน์
สุขแก่สังคม

ข้อที่ 1 นักศึกษาไม่พอใจการบริหารงานของวิทยาลัยที่เคร่งครัดคอ
ระเบียบมากเกินไป เช่น การกำหนดทรงผม เครื่องแบบ และการเข้าแถว เป็นต้น
นักศึกษาจึงพากันไปประท้วงต่ออธิการ ขอให้ปรับปรุงการบริหารเสียใหม่ ข้าพเจ้าจะ
ไปร่วมประท้วงด้วย เพราะ ———

- เป็นวิธีการทางประชาธิปไตย กฎเกณฑ์ที่วางไว้ควรได้รับการปรับปรุง
ให้เหมาะสม

ไม่ไปร่วมประท้วงด้วย เพราะ ———

- มีความเห็นว่าต้องการเปลี่ยนแปลงสิ่งใด ควรใช้วิธีนุ่มนวลก่อน ไม่ใช่
เริ่มต้นด้วยการประท้วง เราอาจใช้วิธีส่งตัวแทนเข้าพบอธิการ เพื่อ
ขอทราบเหตุผลที่ทางวิทยาลัยต้องเคร่งครัดคอระเบียบ

ข้อที่ 2 ข้าพเจ้าเดินทางโดยรถไฟ มีคนเข้าแถวซื้อตั๋วยาวมาก

- ถ้าไปก่อนปลายแถว อาจจะไม่มีที่นั่ง ข้าพเจ้าจะ ———

เข้าแถวตามลำดับ เพราะ ———

- การเข้าแถวตามลำดับเป็นการชี้ให้เห็นถึงจิตใจของเราน่ามีต่อสังคม
ว่ามีความรับผิดชอบที่จะทำให้สังคมมีความเป็นระเบียบ เพราะสังคม
จะเจริญหรือเสื่อม เป็นผลมาจากการปฏิบัติของบุคคลในสังคม

- เป็นการยุติธรรมดีแล้ว คนมาก่อนควรได้รับสิทธิ์ก่อน และทั้งเป็นการ
ปฏิบัติตามข้อตกลงของสังคม ทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบ

- เป็นการเคารพสิทธิ์ของผู้อื่น

ข้อที่ 3 ข้าพเจ้าไปยื่นอ่านประกาศที่ป้ายประกาศ กับเพื่อนคนหนึ่ง เขา
ใช้ปากกาเขียนข้อความที่ไม่สุภาพเพิ่มเติมลงไป ในประกาศ ข้าพเจ้าจะ ———

ห้ามเขา เพราะ ———

- ไม่ต้องการให้เรานำลายสมบัติของส่วนรวม

- ป้ายประกาศนั้น มีประโยชน์ต่อคนอื่นด้วย เราไม่มีหน้าที่จะไปต่อเติม
ข้อความลงไป

ข้อที่ 4 โพรซี ชัยภักดิ์กลัวความเร็วสูง นำคุณเบ๊ซึ่งกำลังป่วยหนักไปส่งโรงพยาบาล ไปถึงสี่แยก มีสัญญาณไฟแดง ถ้าท่านเป็นโพรซี ท่านจะ _____

วิ่งฝ่าไฟแดง เพราะ _____

- พิจารณาคุณแล้วไม่เป็นอันตรายแก่ผู้ใด กฎหมาย หรือกฎจราจรก็มีข้อยกเว้นได้
- เห็นว่ากฎเกณฑ์ก็ควรเปลี่ยนแปลงได้ เพื่อให้ได้สิ่งที่ดีกว่า คือฝ่าไฟแดงในช่วงที่รุดว่าง

ข้อที่ 5 ครั้งหนึ่งข้าพเจ้าไปทัศนจาร หัวหน้าแผนกทัศนจาร ใ้คือเงาะมาแจกขณะที่ทุกคนนั่งอยู่ในรถ เพื่อนๆส่วนมากทิ้งเปลือกเงาะลงข้างรถ ข้าพเจ้าจะ _____

ไม่ทิ้งเปลือกเงาะลงข้างรถ เพราะ _____

- การทิ้งเปลือกเงาะลงข้างรถทำให้บริเวณนั้นสกปรก เป็นการทำลายสิ่งแวดล้อม เราควรพิจารณาด้วยเหตุและผล
- พิจารณาแล้วไม่ควรปฏิบัติเช่นนั้น แม้คนส่วนมากทำกัน เราก็ไม่ควรเพิ่มความสกปรกร่วมกับเขาด้วย ฉวยให้ผู้กวาดไม่ท่งทำงานหนักเพราะเรา
- เป็นการแสดงถึงความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคม

ข้อที่ 6 ข้าพเจ้าไปซื้ออาหารรับประทานที่ร้านแห่งหนึ่ง อาหารไม่สะอาดและยังขายแพงด้วย แต่ข้าพเจ้าไม่มีทางเลือก เพราะร้านอื่นอยู่ไกลมาก เมื่อซื้ออาหารแล้วคนขายทอนเงินให้เกินจำนวน ข้าพเจ้าจะ _____

คืนเงินส่วนเกินให้ เพราะ _____

- การที่เขาขายของแพง และไม่สะอาดเป็นเรื่องของเขา หน้าที่ของเราเมื่อรับเงินทอนเกินจำนวนควรคืนให้เขา
- เป็นข้อกกลางของสังคมว่าเราควรเอาเฉพาะส่วนที่เป็นของเรา เงินที่เขาไม่มีเจตนาให้ ถ้าเราเอา ก็เป็นคนฉวยโอกาส เป็นที่รังเกียจของสังคม
- เงินส่วนนั้นไม่ใช่สิทธิ์ของเรา

ข้อที่ 7 ข้าพเจ้าได้รับหน้าที่ให้เป็นผู้ดูแลความประพฤติของนักศึกษา แต่มีเพื่อนของข้าพเจ้าทำผิดอย่างร้ายแรง ด้วยการทำไปเล่นการพนัน เมื่อข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้าจะ _____

รายงานให้ทางวิทยาลัยทราบ เพราะ _____

- เป็นหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จะต้องมีความรับผิดชอบ แม้เพื่อนจะโกรธแต่ผลดีจะเกิดขึ้นกับตัวเพื่อนและสังคม

ข้อที่ 10 ข้าพเจ้าทราบว่ามีคนร้ายมาซ่อนอยู่ในที่แห่งหนึ่ง และคนร้ายนั้นไ้กลับเนื้อกลับตัวเป็นคนดีแล้ว เมื่อมีตำรวจมาตามหาเขา ข้าพเจ้าจะ _____

บอกให้ตำรวจทราบ เพราะ _____

- เป็นการปฏิบัติหน้าที่ของพลเมืองดี
- เขาควรได้รับโทษตามกฎหมาย และข้าพเจ้าจะบอกตำรวจให้ทราบถึงการที่เขากลับตัวเป็นคนดีแล้วด้วย เพื่อการพิจารณาโทษจะได้ผ่อนหนักเป็นเบา และในที่สุดเขาก็จะได้พบอิสระภาพที่แท้จริง ไม่ต้องหลบๆ ซ่อนๆ อยู่อีกต่อไป

ข้อที่ 6 วิชาศึกษาศาสตร์ เป็นชั้นสูงสุด ที่ถูกต้องในขั้นนี้ตัดสินโดยมโนธรรมตามหลักการของแต่ละคน สามารถเข้าใจได้ตามหลักของเหตุผลเป็นสากล มีความคงเส้นคงวา เป็นกฎเกณฑ์ที่เป็นนามธรรม (เช่น กฎของนิวตันอันประเสริฐ) มากกว่ารูปธรรม เป็นกฎของความยุติธรรม ความเท่าเทียมกันของสิทธิมนุษยชน และการเคารพในคุณค่าของความเป็นมนุษย์ของแต่ละคน

ข้อที่ 2 ข้าพเจ้าเดินทางโดยรถไฟ มีคนเข้าแถวซื้อตั๋วยาวมาก ถ้าไปต่อที่ปลายทาง อาจจะไม่มีที่นั่ง ข้าพเจ้าจะ _____

เข้าแถวตามลำดับ เพราะ _____

- รู้สึกละอายใจที่จะไปละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น
- ทุกคนมีสิทธิ์เท่าเทียมกัน เราควรเคารพสิทธิ์ของกันและกัน

ข้อที่ 3 ข้าพเจ้าไปยื่นอ่านประกาศที่ป้ายประกาศ กับเพื่อนคนหนึ่ง
เขาใช้ปากกาเขียนข้อความที่ไม่สุภาพเพิ่มเติมลงไปในการ์ด ข้าพเจ้าจะ _____

ไม่ห้ามเขา เพราะ _____

เป็นสิทธิ์ส่วนตัวของเขา เขามองว่าการกระทำของเขาเอง

ข้อที่ 4 โพรธิ ขับรถด้วยความเร็วสูง นำคุณแม่ซึ่งกำลังป่วยหนักไปส่ง
โรงพยาบาล ไปถึงสี่แยก มีสัญญาณไฟแดง ถ้าท่านเป็นโพรธิ ท่านจะ _____

วิ่งฝ่าไฟแดง เพราะ _____

- พิจารณาแล้วว่าปลอดภัย ไม่มีใครเดือดร้อน แม้ผิดกฎจราจร แต่
ชีวิตมีค่ามากกว่ากฎเกณฑ์

- ชีวิตเป็นสิ่งมีค่าสูงสุด ทำอย่างไรก็ได้ที่จะรักษาชีวิตของทุกคนให้ปลอดภัย

ข้อที่ 5 ครั้งหนึ่งข้าพเจ้าไปทัศนajari หัวหน้าแผนกทัศนajari ได้ซื้อเงาะ
มาแจกขณะที่ทุกคนนั่งอยู่ในรถ เพื่อนๆส่วนมากทิ้งเปลือกเงาะลงข้างรถ ข้าพเจ้าจะ _____

ไม่ทิ้งเปลือกเงาะลงข้างรถ เพราะ _____

- เป็นสิ่งที่ทำให้ท่านเบื่องสกปรก เราคงมีความรับผิดชอบต่อการ
กระทำของเรา เราคงไม่ก่อเรื่องให้ผู้อื่นเดือดร้อน มีความรู้สึก
ละอายใจที่จะทำลายผู้อื่นในทางที่ไม่ถูกต้อง

ข้อที่ 8 คนไข้เป็นโรคมะเร็ง กำลังจะตาย มีอาการเจ็บปวดมาก
เมื่อเขาได้สติ ได้ขอรับหมอนให้ช่วยนวดยา อีเทอร์ เพื่อช่วยให้เขาคายเร็วขึ้นจะได้
พ้นทุกข์ทรมานจากความเจ็บปวด ถ้าท่านเป็นหมอ ท่านจะ _____

ไม่ให้นวดยาให้ เพราะ _____

- เขาเกิดมาตามธรรมชาติ ก็ควรตายตามธรรมชาติ หมอไม่มีสิทธิ์
ไปเร่งให้เขาคาย

- ชีวิตมนุษย์ทุกคนย่อมมีค่าสูงสุด ภายในตัวมันเอง หมอไม่มีหน้าที่ไป
เร่งให้เขาคาย แม้เขาต้องการจะทำเช่นนั้น

ข้อที่ ๑ เพื่อนบ้านของข้าพเจ้านคนหนึ่ง ซึ่งไม่คุ้นเคยกับครอบครัว
ของข้าพเจ้า เพราะเขาไม่ค่อยชอบคบค้าสมาคมกับใคร วันหนึ่งข้าพเจ้าพบเขา
มาเหล่าเห็นโถเรกัลบ้านไม่ถูก คนเดินผ่านไปมาก็ไม่ใครสนใจ ข้าพเจ้าจะ

พาเขาไปส่งบ้าน เพราะ

เป็นหลักมนุษยธรรม เขาจะเป็นใครก็ตาม เมื่อเขาอ่อนแอไร้สติ
เรามีโอกาสช่วยเขาได้ ก็ควรช่วยเหลือที่ความสามารถเรามีอยู่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายมารุต คำระดม เกิดเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2490
 ณ ตำบลท่ากระดาน อำเภอสี่รีดุกิโยม จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษา
 จากวิทยาลัยวิชาการศึกษาศาสตร์ สงขลา เมื่อ พ.ศ. 2517 เข้ารับราชการที่วิทยาลัยครู
 ยะลา ในปี พ.ศ. 2514 ปัจจุบันเป็นอาจารย์ ประจำภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
 คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูสงขลา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย